

Ehdotus hautauspalveluiden investointiohjelmaksi 2027 ja investointisuunnitelma 2028-2030

162/02.00.01.00/2026

Kiinteistöjohtokunta 1.9.2026

Esittelijä Hautaus-toimen päällikkö Pekka Sorri

Esittely Hautaus-toimen pääluokasta (= PL 4) kustannetaan investoinnit, jotka kohdistuvat hautausmaihin sekä hautausmailla käytettäviin koneisiin tai hautaus-toimen käytössä oleviin rakennuksiin ja piha-alueisiin. Kappelien investoinnit kustannetaan PL 4:sta siltä osin, kun investoinnin katsotaan kohdistuvan hautaamiseen, vainajien säilyttämiseen tai tuhkaamiseen.

Hautaus-toimipalveluiden vuoden 2027 investointien loppusumma on poikkeuksellisen suuri, yhteensä 4 720 000 €. Summasta lähes 85 % kohdistuu Pyhän Ristin kappelin peruskorjaukseen, jossa PL 4:n osuudeksi hankkeen kokonaiskustannuksista on arvioitu 50 %, toisen puolikkaan kuullessa kiinteistötoimen pääluokan (PL 5) investointiohjelmaan. Kokonaan 4. pääluokasta kustannettavia tiloja kappelissa ovat uudistettavat ja laajennettavat vainajien kylmäsäilytystilat sekä uusi vainajien vastaanottolaituri.

Muissa investoinneissa mukana on elinkaarensa loppupuolelle ehtineiden rakenteiden ja tekniikan uusimista sekä myös palvelutason parantamiseen ja monipuolistamiseen tähtääviä kohteita. Kaikissa investoinneissa pyritään huomioimaan ympäristönäkökohdat yhtymän hiilineutraaliustavoitteineen. Tavoitena on asiakkaiden ja työntekijöiden kokemus entistä paremmasta palveluiden ja työn laadusta, sujuvuudesta, turvallisuudesta ja taloudellisuudesta.

Niiden investointien, jotka palvelevat sekä hautaus-toimeä että hautojen hoitoa, kustannukset jaetaan PL 4 ja hautainhoitorahaston välillä siinä suhteessa, kuin investoinneista saatavan hyödyn katsotaan jakautuvan näiden välillä.

Rakennuksiin ja piha-alueisiin kohdistuvat investoinnit

2013083, Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus, 3 500 000 € = 50 %
Pyhän Ristin kappeli on valmistunut vuonna 1967 ja rakennukseen ei ole tehty mittavia peruskorjaustoimenpiteitä vuosina 2023 ja 2024 tehtyjä vesikattojen uusimisia lukuun ottamatta. Rakennuksen talotekniikka on käyttökänsä päässä, vainajien säilytystilat ovat ahtaat eivätkä WC- ja sosiaalitilat vastaa nykyistä käyttötarvetta. Myös rakennuksen esteettömyyttä on tarkoitus parantaa mm. kappelikerrosten välille rakennettavalla hissillä.

Vuonna 2025 rakennuksesta teetettiin rakennushistoriaselvitys ja tarkennetaan korjaustarpeita teettämällä hankesuunnitelma

korjaustoimenpiteistä. Suunnittelua jatkettiin siten, että kesällä 2026 hankkeelle kilpailutettiin projektinjohtourakoitsija. Rakennustyöt alkavat elokuussa 2026 ja rakennustyöt valmistuvat syksyllä 2027, kun rakennus täyttää 60 vuotta ja kun arkkitehti Pekka Pitkäsén syntymästä tulee kuluneeksi 100 vuotta.
50 % investoinnista kuuluu hautaustoimen investointeihin.

**2006378 Pyhän Ristin kappelin piha-alueiden peruskorjaus 500 000 €.
Hautaustoimen osuus investoinnista 25 % = 125 000 €, PL 5 75 % = 375 000 €**

Pyhän Ristin kappelin piha-alueita ei ole pääosiltaan peruskorjattu kappelin lähes 60-vuotisen historian aikana. Kivetyt käytävät ovat vaarallisen monttuisia, hulevedet lammikoituvat, pysäköintipaikalta nousevien portaiden yläpäässä käytävän profiili on vaarallisen jyrkkä, valaistus ei täytä nykyajan vaatimuksia ja vanhat vuorimäntytutukset ovat kasvaneet yli ja peittävät näkymän kokonaan kappelilta maisemallisesti arvokkaalle nurmialueelle. Vastaavasti P-alueelta lähestyttäessä kappeli jää pitkäksi aikaa kasvillisuuden taakse piiloon. Lisäksi kappelin piha-alueella olevat ja pitkälle Uudenmaantien varteen ulottuvat laajat betonimuurit ovat monin paikoin rapautuneet. Alustavan kuntoarvion mukaan muurien seinämät tulee kunnostaa ja puhdistaa, ns. kukkamyyntin betonirakenteet peruskorjata.

Vuosina 2025–2026 teetettiin muurien kuntotutkimukset ja korjaussuunnitelmat sekä viheralueiden peruskorjaussuunnitelmat. Tavoitteena on toteuttaa piha-alueiden peruskorjaus vuonna 2027.

2011923 Turun hautausmaan varastorakennusten peruskorjaus, yhteensä 160 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 25 % = 40 000 €, HHR osuus 75 % = 120 000 €

Turun hautausmaalla on useita pieniä huoltorakennuksia, jotka ovat toimineet sosiaalitaloina. Uuden sosiaalitala 2:n valmistuttua keväällä 2025, entiset sosiaalitalat vapautuivat muuhun käyttöön. Koska varastotaloista on pulaa ja entiset sosiaalitalat sijaitsevat lähellä työpisteitä, niitä on tarkoitus muuttaa kalusto ja materiaalivarastoiksi. Tämä edellyttää kuitenkin rakennuksiin muutoksia, kuten väliseinien poistoa, saniteettikalusteiden purkua, lattioiden vahvistamista ja ovien leventämistä. Syksyllä 2026 aloitetaan Koivukujalla, uurnalehdon kohdalla sijaitsevan arkkitehtonisesti arvokkaaksi luokitellun entisen sosiaalitalan muutosperuskorjaus hautausten valmistelevien töiden kone- ja tarvikesuojaksi ja osasto 2:n eteläosan varastoksi. Työ jatkuu vuoden 2027 puolelle. Lisäksi tullaan peruskorjaamaan osasto 1:n uuden sosiaalitalan vieressä oleva 1970-luvulla rakennettu varastorakennus ja tehdään tarvittavia muutoksia Skanssin kujan alkupäässä olevaan entiseen sosiaalitalarakennukseen.

Hautausmaiden investoinnit

2011925 Jätteidenkeruujärjestelmän kehittäminen 50 000 €

Turun hautausmaan jätteidenkeruujärjestelmä perustuu muovisiin irtosäiliöihin, joita on eri puolilla hautausmaata kaikkiaan 125 pisteessä. Kussakin pisteessä kerätään kolmea lajitetta: maatuva jätettä, polttokelpoista jätettä ja metallia. Käytännössä jokaisessa korttelissa on oma jätteenkeräyspisteensä. Osassa kortteleita on pisteitä useampiakin. Hautausmaalla kävijöille etuna nykyisessä järjestelmässä on, että jättepiste löytyy aina läheltä. Valtavasta jättesäiliöiden määrästä seuraa kuitenkin paljon tyhjennykseen ja kunnossapitoon liittyvää työtä ja kustannuksia, jota voitaisiin vähentää jättepisteitä keskittämällä.

Tavoitteena onkin vähentää jättepisteiden määrää keskittämällä hautausmaan jätehuolto soveltuvilta osin nykyistä huomattavasti suurempiin pisteisiin, jotka pääosin sijoittuisivat hautausmaan väljempien

ulosmeno- ja pääkäytävien varten, jolloin tyhjentäminen voitaisiin hoitaa jätteenkäräysyrityksen kokoon puristavalla jätteidenkeräyskalustolla. Hankeen ensimmäinen vaihe toteutetaan syksyllä 2026 ja hanke jatkuu vuosina 2027–28.

2010785 Museohautojen peruskorjaukset 30 000 €

Seurakuntayhtymän hallintaan on vuuosien ja vuosikymmenten aikana palautunut satoja vanhoja hautoja, joiden muistomerkit ja mahdolliset muut rakenteet ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita. Osalle muistomerkkejä ja rakenteita on tarpeen tehdä pikaisia korjaustoimenpiteitä. Museohautojen peruskorjaushanke alkoi vuonna 2024 ja sitä on tarkoitus jatkaa vähintään vuosikymmenen loppuun. Korjaukset kohdennetaan heikkokuntoisimpiin ja museaalisesti arvokkaimpiin muistomerkkeihin.

2013080 2026 Hautausmaiden pienet investoinnit 120 000 €

Määrärahaa käytetään pienehköihin, eri hautausmaille sijoittuvien investointien toteuttamiseen. Näitä ovat mm. asfaltointien ja kasvillisuusalueiden uusimiset, levähdyspisteiden ja pienoismuistolehtojen rakentamiset, pienet hautakorttelien muutos- ja peruskorjaustyöt, muurien korjaukset, sadetusautomaation peruskorjaukset tai täydentämiset, opasteiden parantamiset sekä äkilliset investointitarpeet.

0000000 Turun hautausmaan muualle haudattujen muistelupaikka 80 000 €

Lähes kaikilla yhtymän hautausmailla on muualle haudattujen muistelupaikat. Yhtymän suurimmalla ja Suomen suurimpiin kuuluvalla Turun hautausmaalla ei tähän asti ole ollut varsinaisesti tähän osoitettua paikkaa. Tarkoitukseen on käytetty muistolehtoa, sankarihauta-alueen ja Ylönousemuskappelin välissä olevaa kallioseinämää sekä Vanhankappelinaukiolla olevaa menneiden turkulaisen sukupolvien muistomerkkiä.

Muistelupaikan sijainniksi on valikoitunut uurnalehdon ja Pyhän Ristin kappelin välissä sijaitseva metsäinen harjanne, josta on vaikuttava näkymä ympäristöön. Alueelle rakennetaan 85 m pitkä, loivasti nouseva käytävä ja sen päähän pieni aukio. Käytävän varrelle ja aukiolle asennetaan penkkejä.

0000000 Turun hautausmaan muualle haudattujen muistelupaikan taideteos 100 000

Rakennettavalle muistelupaikalle hankintaan näyttävä, korkealuokkainen veistos joko tilaustyönä tai kutsukilpailun tulosten pohjalta.

0000000 Kärsämäen muistolehdon laajennus 80 000

Kärsämäen muistolehtoa laajennettiin viimeksi vuonna 2023, jolloin Heikki Sarainmaan suunnitteleman kahdeksasta kahta puolta täytettävästä nimikivestä koostuvan muistomerkkialueen jatkeeksi lisättiin alkuperäisen suunnitelman tyyliä noudattaen kolme uutta nimikiveä 480 vainajalle. Tehty laajennuskin on täyttymässä viimeistään vuonna 2028.

Uusi laajennus joudutaan toteuttamaan tilanpuutteen takia nimikivien osalta alueelle uuden tyyppisenä ratkaisuna, esim. pilarikivinä tai seinämuurina. Laajennussuunnitelmat laaditaan talvella 2026 – 2027 ja rakennustyöt toteutetaan syksyllä 2027.

Koneinvestoinnit

0000000 Sähkötoiminen suuremman keskikokoluokan monitoimitraktori tai pyöräkuormaaja yhteensä 250 000 €.

PL 4 osuus investoinnista 50 % = 125 000 € ja HHR osuus 50 % = 125 000 €

Turun hautausmaan käytössä oleva monitoimitraktori Wille 665 vm. 2014 vaihdetaan uuteen vastaavaan. Koneeseen on kertynyt käyttötunteja noin 10000. Hautaustoimen suurimmat monitoimikoneet on pyritty vaihtamaan uuteen noin 8000 käyttötunnin jälkeen, ennen kuin niihin alkaa ilmentua kalliita korjauksia vaativia vikoja. Tällöin niillä on takana tyypillisesti noin 8000 käyttötuntia.

Esitys

Kiinteistöjohtokunta hyväksyy omalta osaltaan ehdotuksen hautauspalveluiden investointiohjelmaksi vuoden 2027 talousarvioon ja vuosien 2028-2030 investointisuunnitelmaksi ja lähettää sen edelleen kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi.

Päätös